

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 4. De corporali refectione

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

tium mentalis & vocalis orationis. Uſus mortificationis in tedium vincendo, quod in studiis occurſere ſolet: in ſuperanda repugnantia ſe humiliandi: in coercenda nimia curiositate, & aviditate ſciendi: in frenando appetitu laudis; & ostentandæ eruditioñis. Seria denique applicatio, & accurata obſervatio ordinis & distributionis temporis, atque modi ſtudendi.

v. Cum magna diſſidentia tui, & confidentia in Deo, cuius amore ſtudes, gratiam proficiendi in literis ſecundum ejus beneplacitum, obnixè pete per merita Christi & Sanctorum, internis ſuſpiriis & aspirationibus, aut brevi aliquā oratione vocali.

vi. Cave duo extrema, niſiam ſcilicet propenſionem ad ſtudia, & inordinatum excellendi deſiderium cum diſpendio devotionis, humilitatis, & valetudinis: & niſiam ē contra atque indiſcretam propenſionem ad pietatem cum ſtudiorum detrimento. Suum utrique exercitationi tempus tribuendum eſt, exemplio Sanctorum, qui utrumque ſtudium eximio cum profectu ſemper continuarunt.

§. IV. De corporali Refectione.

I. **S**mel in die cum jejunamus, bis cæteris diebus corporalem ſumimus refectionē. Sic autem ſumi debet, ut dum reficitur corpus, mens quoque reficiatur. Et pri-mò quidem cum ſignum refectionis datur, eam eſſe vocem existima Domini Jesu vocantis te & invitantis ad prandium: cui reſpondebis, Ecce venio, Domine, gratiās tibi agens quia me dignatus eſt ad tuas epulas invitare. Tu me cibis tuis benigne paſcis, qui nec buccellam quidem panis mereor. O immensam vim benignitatis tuae, qua vilissimum ſervium, paenit dumtaxat dignum, tot bonis cumulare non ceſſas! o quanti pauperes fame pereunt, cum mihi indigniſſimoniſtil deſit! Da mihi Domine operari non cibum qui perit, ſed qui permanet in vitam æternam.

II. Ducat te ad mensam neceſſitas, non concupiſcen-tia, ne ſimilis ſis jumentis infipientibus. Excita compunctionem,

tionem, considerando fel & acetum Christi, & Sanctorum mortificationem: Excita timorem, quia in medio laqueorum es, laqueos manducas, & bibis: Excita gratitudinem, & amorem erga Deum ob cibum tibi præstitum in tempore opportuno.

III. Aspira ad Deum & dic: O si tam devotè, temperanter, modestè vires corporis reficere possem, o bone Iesu, sicut tu olim in terris! Desidero id ardenter & pure, ad maius tuum obsequium & beneplacitum, meumque & proximorum emolumentum impensius procurandum. Tu qui nosti fragilitatem meam in reprimenda gula concupiscentia, adjuva me, & perfice desiderium meum. Da mihi veram temperantiae virtutem, tu qui felle, & aceto potatus fuisti, & quia corpus quod corruptitur, corruptibili cibo sustentari præcipis, da sic ei necessaria dare, ut nec improbè insolescat ex vitijsa superfluitate, nec deficiat in servitio tuo ex indiscreta parcitate. Inspira congruum moderamen, ne cùm terra de terrenis sustentatur, Dominus terræ à terra sua provocetur ad iram. Da corporis vires ita reparare, ut tam mentis, quam corporis castitas nullum patiatur detrimentum.

IV. Inter edendum leges modestiæ & temperantiae serva. Quantum cibi sumendum sit, animo libero ante mensam præfinias, & si te gula tentaverit, ex statuta mensura aliquid subducito. Omnia fercula, ac si tibi de cœlo missa sint, accipe sine murmuratione. Omnes buccellas sanguine lateris Christi intinge, & si quid contingat insuave, felle Christi condi. Cum bibis, suspira ad Deum, sicut cervus ad fontes aquarum;

V. Dum corpus edendo reficis, animo quoque suum præbe alimentum, vel piis colloquiis, vel lectione spirituali, cui diligenter attendes, selectiora observans, & congruos ex ea affectus eliciens;

VI. Tuæ refectioni semper aliquem actum mortificationis intermisce, cujusmodi sunt, aliquid semper ex appositis in quæ immoderatiū fertur appetitus, quantumvis modicum, sensualitati subtrahere, & Christo relinque-

C

re : strictè sensus custodire , oculos ab evagatione , linguam à jocis & verbis otiosis , vultum à risu , totum corpus ab omni motu inordinato. Semper à mensa cum aliqua fame recede , ita ut post refectionem legere vel orare possis sine gravi incommodo & difficultate.

VII. Initio mensæ consuetam benedictionem , & in fine gratiarum actionem graviter & devotè persolve. Et quia raro debita mensura servatur , nec ullus est adeo accuratus , qui non rapiatur aliquantulum extra metas necessitatis ; de hoc aliisque defectibus discussa breviter conscientia , veniam pete , & propone deinceps solidam emendationem.

§. V. De externa Conversatione.

QUONIAM vix fieri potest , quin sæpe per diem cum hominibus converseris , satagendum est ut talis sit conversatio tua , quæ omnibus proficit , nemini obfit : sicut scriptum est : *In omni conversatione vestra sancti sis.*

Prima autem ejus conditio est modestia , quæ decorum servat in motibus , gestibus , & exteriori compositione. Ad hanc magnopere conduit timor quidam , & laudabilis pudor , qui te in officio contineat , & semper revocet ab omni impudentia , procacitate , effusione , & libertate. Ejus actus sunt vestes mundas habere , quietas manus , faciem hilarem , frontem serenam , demissos oculos , gravem incessum , sermonem placidum , risum discretum , mores ingenuos , totumque corpus ita compositum , ut nihil appareat in te , quod possit offendere intuentes. Atqui hoc mirabile est , videri & prodesse , soloque aspectu allicere videntes ad pietatem. Porro vera modestia ex interna morum gravitate procedit.

Secunda conditio est suavitas , sive benignitas. Nihil enim tam facile illabitur humanis sensibus , animosque conciliat , quam comitas , affabilitasque sermonis , honor verborum , & morum facilitas. Quidquid honoris , & reverentiae sibi invicem exhibent seculares in externa vita